

האם סיכמו שמיר וארנס עם הנשיא רגן, מאחורי גבה של הממשלה, לסכן את ישראל בהרפתקה נוספת?

חרב להשכיר

ארצות-הברית רתמה השבוע לקאריקטורה של ישראל — מהדרורה היתולית של כמה מן התכונות הפחות-אהודות של ממשלות בניין ושמיד.

היא ביצעה פעולות-תגמול לפי הדגם הישראלי, אך כלי כישרון מינימלי. כך איברה בהפצצה אחת שניים מבין 24 המטוסים שיצאו להפציץ עמדות סוריות בקירבת ביירות.

מיד לאחר מכן איברה שמונה חילים בהפגזות הרדיות, כאילו אצה לה הדרך להגיע בלבנון לסיכום האכידות של ישראל. (השבוע נהרג שם החייל ה-557 של ישראל.)

כל זה היה מלווה בנאומים ובהצהרות, שנאו כאילו נכתבו כי פארויה על התעמולה הירושלמית: "מני וגמור עימנו להגן על השלום... לא נניח לסורים לפגוע בכוחותינו... איננו שואפים למילחמה, אך לא נירתע מפניה..." ומליצות-הבל אחרות מסוג זה.

ארצות-הברית התקדמה בי מהירות-הבזק אל תוך הביצה הלבנונית, ועם כל צעד שקעה בה יותר.

זה יכול היה לשעשע, אילמלא היתה טמונה במצב סכנה חמורה לישראל. פעם נאמר: כשארצות-הברית משתלעת העולם כולו מתקרב. השיעול של ארצות-הברית בלבנון מסוכן הרבה יותר. ישראל עלולה ללקות ברלקת-דיאות.

מילחמה כסחר יצוא

מיידי עם שובו של יצחק שמיר מביקורו בווינגטון, דיווחו העיתונים הבריטיים הרציניים ביותר שהושג הסכם חשאי בינו ובין הנשיא רונלד רגן על פעולה צבאית משותפת נגד סוריה. הידיעות הוכחו במרץ על-ידי שני הצדדים, אך המאורעות הפריכו את ההכחות.

ההפציץ עמדות של מחבלים ממזרח לביירות. בין השאר פגעו בתחנת-מכ"ם של ההגנה האווירית הסורית. למחרת היום יצאו מטוסי ארצות-הברית להפציץ את העמדות הסוריות באזור האזור. השמרתה של תחנת-המכ"ם על-ידי צה"ל בוודאי הקלה על התקפה למרות זאת הופלו שניים מן המטוסים האמריקאיים.

הכל נראה כקנוניה מתוכננת מראש בין שתי המדינות. היא הוכרה במידה מראשית את הקנוניה שנעשתה ב-1956 בין כריסטינה, צרפת וישראל לעריכת ההתקפה המשולשת על מצרים.

האם נתן הצמד שמיר-ארנס את הסכמתו לקנוניה אמ"ר-ריקאית-ישראלית להתקפה על סוריה?

האם זוהי התמורה ששילמו השניים עבור המתנות הכלכליות הנדיבות שקיבלו, לרבייה, מארצות-הברית? האם זוהי הסיבה לכך ששמיר חשש לדווח במהלך הביקור לשרים בירושלים, בטענה כי הרברים עדינים מדי מכדי להסתכן בהרפתקה? האם לכך התכוון שמיר כאשר דיבר השבוע על: "השעה היפה ביותר" ביחסי ישראל-ארצות-הברית?

אם כן, הרי עלולה ישראל להסתכן במילחמה המוכתבת על-ידי האינטרס האמריקאי, על סי סקודה של נשיא ארצות-הברית, כשישראל עצמה אינה ממלאת בה אלא תפקיד של שכירת-חרב, המוכרת שיי-

רתמי-מילחמה. (ראה עמודים 10-11.)

מה רוצה רגן?

השאלה הראשונה היא: מדוע מעוניינת ארצות-הברית בהסתבכות זאת עם סוריה? יש לכך כמה סיבות ברזומניות, המובילות כולן בכיוון זה. בין השאר: בעוד חודש עומד הנשיא רונלד רגן להודיע על כוונתו להציג את מועמדותו לתקופת-כהונה נוספת בבית הלבן, עד כה לא היתה לנשיא שום הצלחה בורה החיצונית, מלבד הפלישה ההיתולית-למחצה לאי גנארה.

רגן זקוק באופן דחוף להישג מדיני-צבאי, שיוכיח כי גם בענייני-חוץ הוא יודע מה הוא עושה וקוצר הצלחה.

● בעודו זקוק להצלחה, מאימת על רגן סכנה של כישלון חמור. חילה-הגחית האמריקאי הוכנס לי-מלכודת של ביירות, בלי כל תוכנית וכלי כל מחשבה תחילה. עד היום אין איש יודע בבירור איך הגיע לשם, ולשם מה. הוא ספג אכזרות ככרות ביותר, והשבוע ספג אכזרות נוספת. רגן חייב לפתור בעייה זו ולהוציא את המארינס מלבנון כמהיריות ובכבוד, בצורה שלא תראה כמפלה אמריקאית. בשחצנות הרגילה שלו, סבור רגן כי הדרך הטובה ביותר היא לאיים על סוריה להנחית עליה כמה מהלומות ובכך להכריח אותה להפכים להסדר לבנוני, שיראה כהישג אמריקאי.

● נרמה לרגן כי סוריה היא החוליה החלשה במערכת-ההגנה של האימפריה הסובייטית. מכיוון שאין לסוריה גבול משותף עם ברית-

המועצות, תהסס מוסקוה מאור לפני שתסתבך שם בהרפתקה מילחמתית אמיתית. **משום-כך סבור רגן כי ניתן להנחית על סוריה מהלומות אשר ישפילו את ברית המועצות, צות, מבלי להסתכן בעימות גרעיני עולמי עימה.**

● הרגע נראה מתאים ביותר, מפני שיווי אנדרופוב, המנהיג הסובייטי הקשיש, חולה. מוסקוה עסוקה בלי

במצב הנוכחי, התגובה תהיה מן הסתם איטית עוד יותר.

● גם נשיא סוריה, אפס' אל-אסד, חולה, והדבר מעניק יתרון נוסף לתוקף.

מכל הסיבות האלה, נראה לרגן כי כדאי להתגרות בסוריה ולהלום בה, אולם אין ארצות-הברית יכולה לעשות זאת לבדה. היא יכולה להפציץ ולהפגין, אך כל הרפתקה מילחמתית גדולה יותר היא זקוקה לכוחות נוספים

זריקת עידוד

ואלה יכולים לבוא רק מישראל. **בכל התקפה משולבת אמריקאית-ישראלית על סוריה נועד התפקיד הצבאי המרכזי לצה"ל — אם כמקל שאפשר לאיים בה, אם ככוח ממשי להפעלה בשדה-המלחמה.**

אין לדעת בשעה זו עד לאיזו נקודה מבקש רגן להתקדם בורה זו — אם הוא רוצה רק להפחיד את סוריה ולאיים עליה, כדי להכריחה להגיע לידי הסדר הנראה לו, או שמא הוא מעוניין במילחמה אמיתית בשטח לבנון. יתר על כן, בהסתבכות זאת, שבה מעורבות שתי מעצמות-העל (ארצות-הברית וברית-המועצות) ושתי מעצמות מרחביות (ישראל וסוריה) קשה לדעת מראש עד היכן יגיעו הרברים.

מי שמעוניין בהרפתקה קטנה עלול להסתבך בלי משיב, בה הרפתקה גדולה מאוד.

לפי כל הסימנים, הסכימו יצחק שמיר ומשה ארנס להכניס את ישראל להרפתקה כזאת, תמורת כסף ותמורת הסכמה אמריקאית לסיפוח הווחל של הגדה והרצועה, והמשך תנופת ההתנחלות הישראלית שם.

מה רוצה שמיר?

מבחינה ישראלית, אין שום הגיון בהתקפה על סוריה. כמעט כל האישים הרציניים, גם בתוך המימסד הישראלי עצמו, מייעצים שלא ללכת בדרך זו.

מזה שבוע שנים קיים למעשה שיתוף-פעולה כמעט-משלים בין ממשלות ירושלים ודמשק.

היו לכך כמה וכמה שלבים: ● סוריה נכנסה ללבנון ב-1976 כהסכמת ישראל ובכירתה, כדי לעזור לפלאגנות ולהשמיר את אש"ף העצמאי.

(המשך בעמוד 9)

זריקת עידוד

ספק במילחמת-ירושה מאחורי הקלעים. גם בימים בתיקונם מגיב המנגנון הסובייטי הכבד באיטיות רבה ועובר זמן ניכר עד שהוא מסוגל לגבש החלטה.

ישראל וסוריה (בעיני הקאריקטוריסט האמריקאי ביל מולדין) מדוע להפסיק את האידיליה?

במדינה

העם סליחה. איזה חג?

אורחיי-ישראל היהודיים הרליקו השבוע את נרות החנוכה. עשו זאת חילוניים ורתיים, קנאים בהתנחלויות "יהודה ושומרון" ואמנים שמאלניים בקפה כסית בתל-אביב.

כל אחד חגג חנוכה משלו — וכל אחד ראה את סיפור המקבים כאור. בעיני אחרים, מרד המקבים היה מילחמת-חרות קלאסית, ביטוי למאבק האדם החופשי בכל הדורות וכלל הארצות נגד עריצות ודיכוי.

בעיני אחרים, היתה זאת מילחמה ב"מת'וניים", מחקי הגויים, וחזרה אל היהדות המקורית, פולחן שיבטי ישראל.

בעיני אחרים, היתה זאת מילחמת-שיחורר לאומית, מעין ציונות מוקדמת, כשהסמלים הרתיים משתל-בבים בה רק כקישוט.

בעיני אחרים היה זה מרד רתי מובהק למען חידוש בית-המקדש, נגד נסיונו של רתות אחרות לדחוק את רגלי האמונה האמתית.

מוות באיצטריון. בעמים אחרים, ויכוח יכול להיות בעל משמעות עיונית בלבד. כל עם מתגאה בהיסטוריה שלו, אך לא יעלה על דעתו ראות ברעיונות מלפני 2000 או 4000 שנים מירשם לניהול מדינה מודרנית. ישראל שונה מבחינה זו. שיחה פרטית דמונית בין אלוהים ואברהם אבינו, מלפני קרוב 4000 שנה, נתפסת בה על-ידי רבים כהנחיה מדינית אקטואלית. מאורעות שאירעו לפני 150 דורות בשכם הכנענית נראים לרבים בישראל כרגם מחייב להתנחלות יהודית בנאבלוס הערבית של ימינו (ראה עמודים 12-13).

לראית מרד-המקבים יש השפעה רבה על ניהול ישראל כעבור יותר מ-2100 שנים.

לכן חשוב לדעת כי מרד-המקבים היה, בראש וראשונה, מילחמת-אזרחים בין החלק הליברלי, המתקדם, ביישוב היהודי של אז ובין כת-קנאים בלתי-מתפשרת, שהיה לה דמיון רב למישמרות המהפכניים של האיית-אללה רוח-אללה חומייני כימינו.

כמה ישראלים היו מעריצים כיום את המקבים אילו ידעו כי לחמו נגד תרבות הספורט ה"מת'יוונת"? האם היו מקבים מודרניים זוכים באהדת היישוב, אילו שחטו מרי שבת את הנהורים אל האיצטריון — מוסר יוני מובהק, כעל שם יוני מובהק? או אילו הרגו את הפרופסורים לפילוסופיה באוניברסיטות?

אמנם, הקנאים הרתיים, שהנהיגו את המרד ושחיסלו בדם ואש את כל השיכבה המנהיגה של היישוב היהודי, לא החזיקו מעמד. אחרי שכוננו את המלוכה, הלכו יורשיהם בדרך ההפוכה, אימצו לעצמם את תרבות יוון ורומא, צלבו את הרבנים בהמוניהם ועסקו בעיקר במילחמות ובכיבושים.

יורשי הקנאים, היהדות ה"ר-תיתל-אומית", אנשי גושי-אמונים ודומימים, שהסתמכו השבוע על סמלי המקבים, לא ידעו להסביר מדוע גזזו דווקא גדולי-התורה את ספר-המקבים וסירבו לכללם בתנ"ך. מדוע נגזזו כמעט כל זכר למקבים, עד כי עצם שמו של יהודה המקבי, איש-הפטיש, שובש והפך יהודה המכבי" (מי כמך באלים יהוה", סיסמה פגנית מזוהה?)

גדולי-התורה, למודי הניסיון של מרד-הקנאים ומרד בר-כוכבא, ביקשו לגנוז כל זכר להרפתקתם כותנית, רתית-לאומנית. בעיניהם, המקבים היו הראשונים שעלו על דרך של הרס עצמי, שהסתיים בהשתוללות הטרורף הקנאי ולהשמרת היישוב היהודי בארץ.

הם לא חלמו, בוודאי, כי כעבור 80 דורות יופיעו ביישוב היהודי המחדש אותם הקנאים עצמם, המטיפים כיום לאותה תורת-ההרס והכופים את רצונם על הנהגת המדינה, צעד אחרי צעד.